

Postanowienie

Sądu Najwyższego

z dnia 4 września 2020 r.

I CSK 67/20

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący:

Sentencja

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa A. M. przeciwko S. sp. z o.o. w W. o ochronę dóbr osobistych, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 września 2020 r., na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 września 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.177,- (dwa tysiące sto siedemdziesiąt siedem) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie faktyczne

Pozwana S. sp. z o.o. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 września 2019 r. zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 16 października 2017 r. poprzez zobowiązanie pozwanej spółki do złożenia i opublikowania na zasadach wskazanych w wyroku następującego oświadczenia: Zarząd S. sp. z o.o. przeprasza panią A. M. za naruszenie jej godności i dobrego imienia w artykule pod tytułem "Ludzie (...) plebs.

Casus M.", poprzez porównanie jej wypowiedzi do retoryki stosowanej w czasach hitlerowskiej propagandy w odniesieniu do Żydów".

Wniosek o przyjęcie obydwu skarg do rozpoznania oparto na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że wykładni Sądu Najwyższego wymaga art. 23 i art. 24 k.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego wskazania, które przepisy mają być poddane wykładni Sądu Najwyższego. Konieczny jest również opis wątpliwości związanych z wykładnią powołanych przepisów, polegający na zarysowaniu możliwych sposobów jej dokonania, wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawieniu własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie należy również, choćby przykładowo, wskazać orzeczenia, w których ten sam przepisprawa byłby odmiennie wykładany (zob.m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15; z dnia 27 listopada 2015 r., IV CSK 330/15 - nie publ), przy czym nie chodzi tu o rozbieżności w wykładni pomiędzy sądem pierwszej i drugiej instancji, które orzekały w danej sprawie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13, nie publ.). Jeżeli jednak Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, brak jest interesu publicznego w przyjęciu takiej skargi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II UK 515/13; z dnia 16 lipca 2013 r., II UK 142/13 - nie publ.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawione przez skarżąca spółkę nie spełnia wymagań stawianych tej przyczynie kasacyjnej. Po pierwsze i przede wszystkim skarżący nie wskazali, na czym polega problem w dokonywaniu wykładni tych dwóch, ogólnie wskazanych przepisów. Należy podkreślić, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2

k.p.c. By spełnić to wymaganie konieczne jest pełne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Wymaganie to uzasadnione jest okolicznością, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.). Po drugie zaś rozbieżności występujące w orzeczeniach sądów powszechnych przytoczonych przez skarżącą dotyczą sfery faktów, nie zaś sfery prawa. Okoliczność, czy określone słowa bądź konstrukcja porównawcza użyta przez autora publikacji prasowej skutkuje naruszeniem dóbr osobistych powinna być każdorazowo oceniana w świetle wszystkich przesłanek ustawowych oraz okoliczności sprawy, w tym m.in. z uwzględnieniem funkcji porównywanej osoby w życiu publicznym, przedmiotu krytykowanego tekstu (w tej sytuacji np. czy stanowił on krytykę określonych zachowań, czy też określonej grupy społecznej), uśrednionego odbioru danego typu porównań przez statystycznego odbiorcę obu tekstów itp. Do rozbieżności w wykładni prawa nie dochodzi - co do zasady - w sytuacji, w której Sąd, stosując przepis zawierający klauzulę generalną lub możliwość dokonania decyzji dyskrecjonalnej, podejmuje decyzję z uwzględnieniem i na podstawie okoliczności faktycznych danego przypadku, decyzję swą uzasadnia zaś zgodnie z regułami logiki i doświadczenia

życiowego. Rozbieżności orzeczniczej nie ma w sytuacji, w której sądy wysnuwają odmienne wnioski prawne, a następnie wydają różne orzeczenia w sprawach o różnym podłożu faktycznym, przy braku tożsamyh lub bardzo zbliżonych ustaleń faktycznych (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2019 r., II CSK 330/18 oraz z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17 - niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach orzekając zaś na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.